

การศึกษาทัศนคติต่อความตายของวัยรุ่นในยุคปรับเปลี่ยนชีวิตวิถีใหม่ กรณีศึกษานักเรียนชั้น
มัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนสุราษฎร์พิทยา จังหวัดสุราษฎร์ธานี*

A STUDY OF ATTITUDES TOWARDS DEATH AMONG ADOLESCENTS IN THE NEW LIFE
CHANGING ERA CASE STUDY OF HIGH SCHOOL STUDENTS SURATPITTAYA SCHOOL
SURAT THANI PROVINCE

พระกิตติพงษ์ สุกิตติโก (โคสูงเนิน), พระครูสังฆรักษ์เอกภัทร อภินันโท และ ประสิทธิ์ แก้วศรี

Phra Kittipong Sukittiko (Khosoonoen), Phrakhrusangkharak Abhichando and Prasit Kaewsi

คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

Faculty of Humanities, Mahachulalongkornrajavidyalaya University

Email: deathmantor@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาระดับทัศนคติต่อความตายของวัยรุ่นในยุคปรับเปลี่ยนชีวิตวิถีใหม่ กรณีศึกษานักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนสุราษฎร์พิทยา จังหวัดสุราษฎร์ธานี และ 2) เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความแตกต่างและความสัมพันธ์กับทัศนคติต่อความตายของวัยรุ่นในยุคปรับเปลี่ยนชีวิตวิถีใหม่ กรณีศึกษานักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนสุราษฎร์พิทยา จังหวัดสุราษฎร์ธานี เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยมีกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 316 คน ทั้งเพศชายและเพศหญิง สถิติที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย สถิติเชิงพรรณนา ประกอบด้วย ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติเชิงอนุมาน คือ การทดสอบไคสแควร์ (Chi-Square Test) และการวิเคราะห์สหสัมพันธ์ (Correlation)

ผลการวิจัยพบว่า

1. ระดับทัศนคติต่อความตายของวัยรุ่นในยุคปรับเปลี่ยนชีวิตวิถีใหม่ ด้านการปฏิบัติกิจกรรมทางศาสนา และด้านทัศนคติต่อความตาย มีระดับทัศนคติต่อความตายโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ขณะที่ด้านการสนับสนุนทางสังคม และด้านการเตรียมตัวเพื่อเผชิญกับความตาย มีระดับทัศนคติต่อความตายโดยรวมอยู่ในระดับมาก และ

2. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามไม่มีความสัมพันธ์กับทัศนคติต่อความตายของวัยรุ่นในยุคปรับเปลี่ยนชีวิตวิถีใหม่ ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับทัศนคติต่อความตายของวัยรุ่นในยุคปรับเปลี่ยนชีวิตวิถีใหม่ ด้านการปฏิบัติกิจกรรมทางศาสนา ด้านการสนับสนุนทางสังคม และด้านการเตรียมตัวเพื่อเผชิญกับความตาย มีความสัมพันธ์กับทัศนคติต่อความตายของวัยรุ่นในยุคปรับเปลี่ยนชีวิตวิถีใหม่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

คำสำคัญ: ทัศนคติต่อความตาย; ปรับเปลี่ยนชีวิตวิถีใหม่; จังหวัดสุราษฎร์ธานี

* Received February 18, 2023; Revised March 3, 2023; Accepted December 6, 2023

ABSTRACT

This research aims to 1) To study the level of attitude level Towards Death Among Adolescents in the New Life Changing Era case study of high school students at Surattapittaya School, Surat Thani Province. And 2) To study the differentiating factors and its relationship with attitudes Towards Death Among Adolescents in the New Life Changing Era case study of high school students at Surattapittaya School, Surat Thani Province. It is quantitative research. The sample consisted of 316 people, both male and female. The statistics used in the research consisted of Descriptive Statistics which consists of frequency, percentage, average, and standard deviation. And inferential statistics is the Chi-Square Test and correlation analysis.

The results showed that

1. The level of attitudes towards Death Among Adolescents in the New Life Changing Era case study of high school students at Surattapittaya School Surat Thani Province in the Practical of activity a religion and attitudes towards death there is a level of attitude towards Death overall, it's at a moderate level. While Social support and Preparation for facing death there is a level of attitude towards Death overall, it's at a lot level. and

2. General information of the respondents on all sides have no relationship with attitudes towards Death of Among Adolescents in the New Life Changing. Factors Correlation related to attitudes towards Death of Among Adolescents in the New Life Changing is Practical activity a religion, Social Support and Preparation for Facing Death have was Associated with Attitudes towards Death Among Adolescents in the New Life Changing with statistical significance at the 0.05 level.

Keywords; Attitudes Towards Death; Life Changing; Surat Thani Province

บทนำ

ความตายนั้นเป็นสภาวะการสิ้นสุดของชีวิตที่เกิดขึ้นกับมนุษย์และสิ่งมีชีวิตทั้งหมดตามธรรมชาติ ความตายหมายถึง การหยุดอย่างถาวรของอวัยวะในร่างกายที่สำคัญ คือ ระบบหายใจระบบหมุนเวียนโลหิต และสมอง ซึ่งเป็นความหมายของความตายทางการแพทย์จากความเชื่อเกี่ยวกับความตายตามมุมมองของศาสนาต่าง ๆ เช่น ศาสนาคริสต์ เชื่อว่า ความตายเป็นการส่งผ่านไปยังภพหน้า แม้ร่างกายพังทลายไปหมดแต่จิตวิญญาณและร่างกายใหม่ซึ่งพระเจ้าประทานยังคงอยู่และกลับไปสู่พระเจ้าซึ่งเป็นพระเจ้าผู้สร้างสำหรับศาสนาอิสลามมองว่าความตายเป็นการเปลี่ยนสภาพหรือเปลี่ยนมิติของการดำรงอยู่เท่านั้นไม่ใช่การสิ้นสุดของชีวิต ส่วนในมุมมองของชาวพุทธเชื่อว่าสรรพสิ่งทั้งปวงรวมทั้งชีวิตจะดำเนินไปตามกฎของธรรมชาติหรือไตรลักษณ์ คือ การเกิดขึ้นดำรงอยู่ชั่วขณะหนึ่งแล้วมีการเสื่อมสลายไปซึ่งเป็นกฎของธรรมชาติและเป็นวัฏจักรของมนุษย์ที่ไม่สามารถหลีกเลี่ยงได้

แม้ความตายจะถูกมองว่าเป็นเรื่องธรรมชาติแต่ด้วยแท้จริงแล้วความตายนั้นได้เปลี่ยนไปแต่ละช่วงอายุวัยของแต่ละบุคคลซึ่งขึ้นอยู่กับทัศนคติ อาจกล่าวได้ว่า ทัศนคติ และค่านิยมเกี่ยวกับการยอมรับความตายในวาระสุดท้ายของชีวิตได้อย่างเหมาะสม ทัศนคติต่อความตาย คือ ความรู้ ความเข้าใจชีวิตว่าเกิดมาแล้วต้อง แก่ เจ็บ และเสื่อมสลายไปความตายเป็นการสิ้นสุดของการดำรงชีวิต ความตายเป็นสิ่งที่น่ายินดี

ถ้าทัศนคติเช่นนี้ก็จะสามารถที่จะยอมรับต่อความตายและเตรียมตัวเพื่อการตายของตนเองได้ส่วนการสนับสนุนทางสังคมซึ่งเป็นสิ่งหนึ่งที่ช่วยประคับประคองจิตใจของบุคคลเพื่อให้บุคคลมีกำลังใจสามารถจัดการกับปัญหาได้ช่วยทำให้รับรู้ถึงคุณค่าของตนเอง มีความอดทนต่อปัญหาได้มากขึ้นยอมรับต่อการเจ็บป่วย ความแก่ชรา จะส่งเสริมให้มีการเตรียมตัวเพื่อการตายได้มากขึ้นโดยมีการเปลี่ยนแปลงความเข้าใจความเป็นจริงในชีวิตของตนเองและผู้อื่นไปสู่การมองโลกแบบเข้าใจโลกและทำใจยอมรับความเป็นจริงในชีวิตได้ มีความเข้าใจและยอมรับว่าทุกสิ่งในโลกมีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน

โดยเฉพาะช่วงวัยรุ่นเป็นวัยที่สร้างสรรค์เป็นพลังแห่งสังคม หากมีการสิ้นสุดชีวิตลงก่อนวัยอันควรก็นับว่าเป็นการสูญเสียไปโดยเปล่าประโยชน์ทั้งที่ยังมีโอกาสทำประโยชน์แก่สังคมและประเทศชาติได้อีกมากมายมหาศาล นอกจากจะเสียทรัพยากรมนุษย์ก่อนวัยอันควรแล้วยังส่งผลเสียต่อผู้ใกล้ชิดที่ต้องรับภาระปัญหาต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นผลกระทบต่อครอบครัว และสังคมในวงกว้างอีกด้วย และถ้าหากเกิดเหตุการณ์ไม่คาดฝัน การใช้ชีวิตที่เหลืออยู่ด้วยการเสริมสร้างคุณค่าและประโยชน์แก่ผู้อื่นและการทำในสิ่งที่ตนเองตั้งใจไว้ว่าจะทำ การเตรียมตัวเพื่อเผชิญกับความตาย และภาวะใกล้ตายทางด้านสังคม ประกอบไปด้วย การสร้างสัมพันธภาพระหว่างบุคคลที่มีความสำคัญ เช่น ครอบครัว เพื่อน การเตรียมตัวแทนในการจัดการด้านผลประโยชน์และด้านอื่น ๆ เช่น การจัดการกับทรัพย์สินของตนเอง การทำพินัยกรรม การจัดการด้านค่าใช้จ่ายในงานศพ และการเตรียมเอกสารสำคัญที่สามารถค้นหาได้ง่าย และการเตรียมตัวเพื่อเผชิญกับความตายและภาวะใกล้ตายทางด้านจิตวิญญาณ ประกอบไปด้วย การค้นหาความหมายของชีวิต การสร้างความรักและความผูกพันที่ดีกับบุคคลที่มีความสำคัญในชีวิต การยึดมั่นและปฏิบัติตามหลักศาสนา การยอมรับกับความตายที่จะเกิดขึ้น การปล่อยวางจากสิ่งต่าง ๆ การละวางในสิ่งที่ยังค้างคาใจ การขออโหสิกรรมและการให้อภัย การสร้างความหวังในชีวิตและการนึกถึงในสิ่งที่ดีงามในชีวิตที่ได้ทำเอาไว้ การฝึกชีวิตเพื่อตาย ก่อนตาย และการหมั่นพิจารณาความตายอย่างสม่ำเสมอ นับเป็นวิธีการที่สามารถบรรเทาความวิตกกังวล ความเครียด และความกลัวต่อสิ่งที่ควบคุมไม่ได้ได้เป็นอย่างดีซึ่งอาจกล่าวได้ว่า หากวัยรุ่นสามารถควบคุมทัศนคติต่อความตายของตนเองได้เป็นอย่างดีแล้ว การเผชิญหน้ากับสถานการณ์ใด ๆ ก็จะสามารถเผชิญหน้าได้อย่างมั่นคงไม่หวั่นไหว ตามสภาพอารมณ์ตามช่วงวัย เนื่องจากมีทัศนคติต่อความตายที่สามารถสร้างพฤติกรรมที่พึงประสงค์ในการบริหารจัดการอารมณ์ของตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้งเมื่อพิจารณาจากเหตุการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด-19) ก็ยิ่งสะท้อนให้เห็นถึงเรื่องความตายที่อยู่ไม่ไกลตัวที่สามารถเกิดขึ้นได้กับบุคคลทุกช่วงวัย

จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ในฐานะที่ผู้วิจัย เป็นครูพระสอนศีลธรรม ในโรงเรียนสุราษฎร์พิทยา มีโอกาสอยู่ใกล้ชิดวัยรุ่น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะทำการศึกษา เรื่อง “การศึกษาทัศนคติต่อความตายของวัยรุ่นในยุคปรับเปลี่ยนชีวิตวิถีใหม่ กรณีศึกษานักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนสุราษฎร์พิทยา จังหวัดสุราษฎร์ธานี” ครั้งนี้ เพื่อศึกษาทัศนคติของวัยรุ่น นำไปเป็นข้อมูลในการสร้างหลักสูตรเพื่อให้วัยรุ่นมีการเปลี่ยนแปลงทัศนคติเกี่ยวกับเรื่องชีวิตและความตายของตน เห็นคุณค่าของชีวิต ความกลัวต่อความตายหายไป และกล้าที่จะเผชิญหน้ากับความตายได้อย่างมีสติมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับทัศนคติต่อความตายของวัยรุ่นในยุคปรับเปลี่ยนชีวิตวิถีใหม่ กรณีศึกษานักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนสุราษฎร์พิทยา จังหวัดสุราษฎร์ธานี
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับทัศนคติต่อความตายของวัยรุ่นในยุคปรับเปลี่ยน ชีวิตวิถีใหม่ กรณีศึกษานักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนสุราษฎร์พิทยา จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ระเบียบวิธีวิจัย

งานวิจัยนี้เป็นงานวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นวัยรุ่นในยุคปรับเปลี่ยนชีวิตวิถีใหม่ที่มีอายุ 17-19 ปี ทั้งเพศชายและเพศหญิงที่นับถือศาสนาพุทธ ในชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนสุราษฎร์พิทยา จังหวัดสุราษฎร์ธานี กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นวัยรุ่นในยุคปรับเปลี่ยนชีวิตวิถีใหม่ ทั้งเพศชายและเพศหญิงในชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนสุราษฎร์พิทยา จังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) โดยเลือกวัยรุ่นในยุคปรับเปลี่ยนชีวิตวิถีใหม่ ทั้งเพศชายและเพศหญิงในชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนสุราษฎร์พิทยา จังหวัดสุราษฎร์ธานี ในการศึกษาครั้งนี้ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม (Questionnaire) ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยการศึกษาจากแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบเลือกตอบ จำนวน 4 ข้อ ประกอบด้วย เพศ ระดับชั้น สุขภาพ และศาสนา และส่วนที่ 2 ทศนคติต่อความตายของวัยรุ่นในยุคปรับเปลี่ยนชีวิตวิถีใหม่ กรณีศึกษานักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนสุราษฎร์พิทยา จังหวัดสุราษฎร์ธานี มีลักษณะแบบสอบถามเป็น Rating Scale ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ แบบสอบถามแต่ละฉบับมีค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence: IOC) เท่ากับ 0.70 - 1.00 ตามลำดับรวบรวมข้อมูลวิจัยโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ และนำข้อมูลเชิงปริมาณมาวิเคราะห์ด้วยสถิติเชิงพรรณนา ประกอบด้วย ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติเชิงอนุมาน คือ การทดสอบไคสแควร์ (Chi-Square Test) และการวิเคราะห์สหสัมพันธ์ (Correlation)

ผลการวิจัย

1. จากการศึกษาข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ เป็นเพศหญิง มีจำนวน 206 คน คิดเป็นร้อยละ 65.2 ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 117 คน คิดเป็นร้อยละ 37.0 สุขภาพแข็งแรงดี จำนวน 282 คน คิดเป็นร้อยละ 89.2 และนับถือศาสนาพุทธ จำนวน 295 คน คิดเป็นร้อยละ 93.4

2. จากการศึกษาทัศนคติต่อความตายของวัยรุ่นในยุคปรับเปลี่ยนชีวิตวิถีใหม่ สามารถสรุปเป็นรายด้านได้ดังนี้ 2.1) ด้านการปฏิบัติกิจกรรมทางศาสนา โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.81 เมื่อจำแนกเป็นรายข้อแล้ว พบว่า สามารถปฏิบัติตามหลักพื้นฐานตามหลักศาสนาของตนเองอย่างถูกต้อง อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.23 รองลงมา ปฏิบัติตนตามหลักศาสนาพิธีได้อย่างถูกต้อง อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.13 และรู้ขั้นตอนทำบุญตามหลักศาสนาตนเองในพิธีต่างๆ เป็นอย่างดี อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.91 2.2) ด้านการสนับสนุนทางสังคม โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.79 เมื่อจำแนกเป็นรายข้อแล้ว พบว่า คนในครอบครัวแนะนำการดูแลตนเองในช่วงโควิดให้และเพื่อนๆ ให้การช่วยเหลือในการปรับตัวในการเรียนออนไลน์ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.16 รองลงมา คณะครูเอาใจใส่แนะนำสนับสนุนให้ได้รับวัคซีน อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.97 และคนในครอบครัวให้ความรักความห่วงใยมากขึ้น อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.92 2.3) ด้านการเตรียมตัวเพื่อเผชิญกับความตาย โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.46 เมื่อจำแนกเป็นรายข้อแล้ว พบว่า ไม่เกี่ยวข้องกับสิ่งเสพติดให้โทษ อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.57 รองลงมา ขับขี่ด้วยความระมัดระวังเพื่อป้องกันอุบัติเหตุ อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.25 และดูแลสุขภาพของตนเองอย่างต่อเนื่อง เพื่อห่างไกลจากโรคร้ายอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.91 และ 2.4) ด้านทัศนคติต่อความตาย โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.29 เมื่อจำแนกเป็นรายข้อแล้ว เห็นว่าความตายเป็นธรรมชาติของชีวิตที่ต้องพบ

เจอ อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.28 รองลงมา รสชาติอร่อยถูกปากตามหลักอนามัย อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.71 และเห็นว่า ความตายอยู่ใกล้ชิดกับเรามากขึ้นนับตั้งแต่มีโควิด และพิจารณา ร่างกายสังขารว่าเป็นไปตามธรรมชาติ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.85

3. จากการทดสอบสมมติฐาน สามารถสรุปได้ดังนี้

ตารางที่ 1 แสดงการสรุปผลการทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐาน	ผลการทดสอบสมมติฐาน
สมมติฐานที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามมีความสัมพันธ์กับทัศนคติต่อความตายของวัยรุ่นในยุคปรับเปลี่ยนชีวิตวิถีใหม่	ปฏิเสธสมมติฐาน
สมมติฐานที่ 2 ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับทัศนคติต่อความตายของวัยรุ่นในยุคปรับเปลี่ยนชีวิตวิถีใหม่ ด้านการปฏิบัติกิจกรรมทางศาสนา ด้านการสนับสนุนทางสังคม และด้านการเตรียมตัว เพื่อเผชิญกับความตาย มีความสัมพันธ์กับทัศนคติต่อความตายของวัยรุ่นในยุคปรับเปลี่ยนชีวิตวิถีใหม่	ยอมรับสมมติฐาน

จากตารางที่ 1 สามารถสรุปได้ว่า สมมติฐานที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามมีความสัมพันธ์กับทัศนคติต่อความตายของวัยรุ่นในยุคปรับเปลี่ยนชีวิตวิถีใหม่ พบว่า ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามทุกด้านไม่มีความสัมพันธ์กับทัศนคติต่อความตายของวัยรุ่นในยุคปรับเปลี่ยนชีวิตวิถีใหม่ ปฏิเสธสมมติฐาน และสมมติฐานที่ 2 ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับทัศนคติต่อความตายของวัยรุ่นในยุคปรับเปลี่ยนชีวิตวิถีใหม่ ด้านการปฏิบัติกิจกรรมทางศาสนา ด้านการสนับสนุนทางสังคม และด้านการเตรียมตัวเพื่อเผชิญกับความตาย มีความสัมพันธ์กับทัศนคติต่อความตายของวัยรุ่นในยุคปรับเปลี่ยนชีวิตวิถีใหม่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ยอมรับสมมติฐาน

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการศึกษาสามารถอภิปรายผลได้ดังนี้ระดับทัศนคติต่อความตายของวัยรุ่นในยุคปรับเปลี่ยนชีวิตวิถีใหม่ กรณีศึกษานักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนสุราษฎร์พิทยา จังหวัดสุราษฎร์ธานี สามารถอภิปรายผลรายด้านได้ดังนี้ ด้านการปฏิบัติกิจกรรมทางศาสนา มีระดับทัศนคติต่อความตายโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง อาจเป็นเพราะวัยรุ่นสามารถปฏิบัติตามหลักพื้นฐานตามหลักศาสนาของตนเองอย่างถูกต้อง และรู้ขั้นตอนทำบุญตามหลักศาสนาตนเองในพิธีต่างๆ ในระดับปานกลางตามที่ครอบครัวและวัฒนธรรมทางสังคมต่อกันมาซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สารภี รังสีโกศัย ทำการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเตรียมตัวเพื่อเผชิญกับความตายและภาวะใกล้ตายของผู้สูงอายุในชมรมผู้สูงอายุ จังหวัดปัตตานี พบว่า การส่งเสริมให้กลุ่มตัวอย่างได้ปฏิบัติกิจกรรมทางศาสนา ได้อย่างเหมาะสมต่อไป ด้านการสนับสนุนทางสังคม มีระดับทัศนคติต่อความตายโดยรวมอยู่ในระดับมาก อาจเป็นเพราะคนในครอบครัวของวัยรุ่นแนะนำการดูแลตนเองในช่วงโควิด และทำการปรับตัวในการเรียนออนไลน์ โดยมีคณะครูและครอบครัวเอาใจใส่แนะนำสนับสนุนให้ได้รับวัคซีน และให้ความรักความห่วงใยมากขึ้นซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุปรียส์ กาญจนพิศศาล ทำการศึกษาเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงทัศนคติที่มีต่อความตายของจิตอาสาดูแลผู้ป่วยระยะท้ายในโรงพยาบาลกรณีศึกษาโครงการอาสาข้างเตียง พบว่า การดูแล เอาใจใส่กลุ่มตัวอย่างต่อเนื่องทำให้กลุ่มตัวอย่างไม่ประมาทในการใช้ชีวิตอย่างมีคุณค่า ด้านการเตรียมตัวเพื่อเผชิญกับความตายมีระดับทัศนคติต่อความตายโดยรวมอยู่ในระดับมาก อาจเป็นเพราะวัยรุ่นพยายามไม่เกี่ยวข้องกับสิ่ง

เสพติดให้โทษ นอกจากนั้นยังขับชี่ด้วยความระมัดระวังเพื่อป้องกันอุบัติเหตุ และดูแลสุขภาพของตนเองอย่างต่อเนื่อง เพื่อห่างไกลจากโรคภัยซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุธารัตน์ กุศลธนาภาศ ทำการศึกษาเกี่ยวกับประสบการณ์ของพยาบาลวิชาชีพในการบริหารจัดการการดูแลผู้ป่วยในวาระสุดท้ายของชีวิตนั้นพบว่า กลุ่มตัวอย่างจะจัดการกับอารมณ์ความรู้สึกของตนเอง ผู้ป่วย ครอบครัวและทีมผู้ดูแล เมื่อต้องเผชิญกับความตายถือเป็นการเตรียมตัวกับความตายที่ดี ด้านทัศนคติต่อความตาย มีระดับทัศนคติต่อความตายโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง อาจเป็นเพราะวัยรุ่นเห็นว่าความตายเป็นธรรมชาติของชีวิตที่ต้องพบเจอ และคิดว่าความตายอยู่ใกล้ชิดกับเรามากขึ้นนับตั้งแต่มีโควิด และพิจารณาร่างกายสังขารว่าเป็นไปตามธรรมชาติซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุปรีย์ส กาญจนพิศศาล ทำการศึกษาเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงทัศนคติที่มีต่อความตายของจิตอาสาดูแลผู้ป่วยระยะท้ายในโรงพยาบาลกรณีศึกษาโครงการอาสาข้างเตียง พบว่า เปลี่ยนแปลงทัศนคติที่มีต่อความตาย จะทำให้ปลงทัศนคติเดิมที่ว่าความตายเป็นเรื่องน่ากลัวและการพลัดพรากจากสิ่งที่ตนรักรวมถึงความตายเป็นเรื่องของความประมาทในการใช้ชีวิต

จากผลการศึกษา ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับทัศนคติต่อความตายของวัยรุ่นในยุคปรับเปลี่ยน ชีวิตวิถีใหม่กรณีศึกษานักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนสุราษฎร์พิทยา จังหวัดสุราษฎร์ธานี พบว่า ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามมีความสัมพันธ์กับทัศนคติต่อความตายของวัยรุ่นในยุคปรับเปลี่ยนชีวิตวิถีใหม่ พบว่า ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามทุกด้านไม่มีความสัมพันธ์กับทัศนคติต่อความตายของวัยรุ่นในยุคปรับเปลี่ยนชีวิตวิถีใหม่ อาจเป็นเพราะทุกคนถูกปลูกฝังให้มีความเชื่อเกี่ยวกับความตายตั้งแต่เด็กโดยพุทธศาสนาเน้นให้มนุษย์ระลึกถึงความตายอยู่ตลอดเวลา ระลึกถึงความตายหรือมรณะสติเพื่อให้คนไม่ประมาท เร่งรีบทำกิจที่ต้องทำให้สำเร็จ โดยประเด็นที่สำคัญเกี่ยวกับความตายในพระพุทธศาสนาอยู่ที่ขณะความตายบังเกิดขึ้นพระพุทธศาสนามีทรรศนะว่าจิตที่สงบ บริสุทธิ์ผ่องใสย่อมไปสู่ที่ดี ดังข้อความที่พระพุทธองค์ทรงกล่าวไว้ว่า “ผู้ละโลกนี้ไปในขณะที่จิตเศร้าหมอง ทุกคติเป็นอันหวังได้” สอดคล้องกับงานวิจัยของ สารภี รังสีโกศัย ทำการศึกษาเกี่ยวกับ ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเตรียมตัวเพื่อเผชิญกับความตายและภาวะใกล้ตายของผู้สูงอายุในชมรมผู้สูงอายุในจังหวัดปัตตานี พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเตรียมตัวเพื่อเผชิญกับความตายและภาวะใกล้ตายของผู้สูงอายุในชมรมผู้สูงอายุ จังหวัดปัตตานี

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับทัศนคติต่อความตายของวัยรุ่นในยุคปรับเปลี่ยนชีวิตวิถีใหม่ ด้านการปฏิบัติกิจกรรมทางศาสนา ด้านการสนับสนุนทางสังคม และด้านการเตรียมตัวเพื่อเผชิญกับความตาย มีความสัมพันธ์กับทัศนคติต่อความตายของวัยรุ่นในยุคปรับเปลี่ยนชีวิตวิถีใหม่ พบว่า ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับทัศนคติต่อความตายของวัยรุ่นในยุคปรับเปลี่ยนชีวิตวิถีใหม่ ด้านการปฏิบัติกิจกรรมทางศาสนา ด้านการสนับสนุนทางสังคม และด้านการเตรียมตัวเพื่อเผชิญกับความตาย มีความสัมพันธ์กับทัศนคติต่อความตายของวัยรุ่นในยุคปรับเปลี่ยนชีวิตวิถีใหม่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 อาจเป็นเพราะการปฏิบัติตามหลักกิจกรรมทางศาสนาโดยสวดมนต์ตามหลักความเชื่อเป็นประจำจะสามารถช่วยชำระชะล้าง ทำความสะอาด ความสกปรก รกใจที่ตกตะกอนนอนเนื่องแปดเปื้อนอยู่ในจิตใจ ให้เป็นจิตใจที่สะอาด บริสุทธิ์ สว่างไสวได้ กลายเป็นจิตใจที่สุขง่าย ทุกข์ยาก อยู่ที่ไหนก็อยู่ได้ มีความสุขทุกเวลาส่วนจิตใจที่สะอาดดีแล้ว บริสุทธิ์แล้ว เมื่อสวดมนต์ ก็ยิ่งจะช่วยให้จิตใจสะอาดบริสุทธิ์ยิ่งๆ ขึ้นไปอีก สอดคล้องกับงานวิจัยของ ปองพล คงสมาน (2560) ทำการศึกษาเกี่ยวกับ ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความวิตกกังวลของญาติผู้ดูแลเกี่ยวกับความตายของผู้ป่วยมะเร็งระยะลุกลาม พบว่า การปฏิบัติกิจกรรมตามความเชื่อทางศาสนาที่เกี่ยวข้องกับความตาย ทัศนคติต่อความตาย และความรู้เกี่ยวกับการดูแลผู้ป่วยมะเร็งระยะลุกลาม มีความสัมพันธ์ทางลบกับความวิตกกังวลของญาติผู้ดูแลเกี่ยวกับ ความตายของผู้ป่วยมะเร็งระยะลุกลามโดยรวม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

องค์ความรู้วิจัย

จากการศึกษาทัศนคติต่อความตายของวัยรุ่นในยุคปรับเปลี่ยนชีวิตวิถีใหม่ กรณีศึกษานักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในโรงเรียนสุราษฎร์พิทยา จังหวัดสุราษฎร์ธานี พบว่า กลุ่มวัยรุ่นนักเรียนยังมีระดับทัศนคติต่อความตายของวัยรุ่นในยุคปรับเปลี่ยนชีวิตวิถีใหม่ ด้านการปฏิบัติกิจกรรมทางศาสนา และด้านทัศนคติต่อความตายนี้นมีระดับทัศนคติต่อความตายโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ขณะที่ด้านการสนับสนุนทางสังคม และด้านการเตรียมตัวเพื่อเผชิญกับความตาย มีระดับทัศนคติต่อความตายโดยรวมอยู่ในระดับมาก ดังนั้น ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องจึงควรสนับสนุนกิจกรรม มีการพัฒนาบุคลากรที่ทำหน้าที่นี้เทศให้ความรู้ จัดให้มีการสร้างเครือข่ายการศึกษาและการกุศล เพื่อเป็นการสร้างประโยชน์และความสุขอย่างไม่มีที่สิ้นสุดได้ตามความต้องการของนักเรียน เพื่อสร้างความเข้าใจและแนวทางปฏิบัติร่วมกัน ดังภาพที่ 1

แผนภาพที่ 1 องค์ความรู้ใหม่จากการวิจัยทัศนคติต่อความตายของวัยรุ่นในยุคปรับเปลี่ยนชีวิตวิถีใหม่
กรณีศึกษานักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนสุราษฎร์พิทยา
จังหวัดสุราษฎร์ธานี

บทสรุป

จากการวิเคราะห์ข้อมูลของการวิจัยเรื่อง “การศึกษาทัศนคติต่อความตายของวัยรุ่นในยุคปรับเปลี่ยนชีวิตวิถีใหม่ กรณีศึกษานักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนสุราษฎร์พิทยา จังหวัดสุราษฎร์ธานี” สามารถสรุปผลได้ดังนี้ 1. ระดับทัศนคติต่อความตายของวัยรุ่นในยุคปรับเปลี่ยนชีวิตวิถีใหม่ ซึ่งกรณีศึกษานักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนสุราษฎร์พิทยา จังหวัดสุราษฎร์ธานี ด้านการปฏิบัติกิจกรรมทางศาสนา และด้านทัศนคติต่อความตายนี้นมีระดับทัศนคติต่อความตายโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ขณะที่ด้านการสนับสนุนทางสังคม และด้านการเตรียมตัวเพื่อเผชิญกับความตาย มีระดับทัศนคติต่อความตายโดยรวมอยู่ในระดับมาก และ 2. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามทุกด้านไม่มีความสัมพันธ์กับทัศนคติต่อความตายของวัยรุ่นในยุคปรับเปลี่ยนชีวิตวิถีใหม่ ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับทัศนคติต่อความตายของวัยรุ่นในยุคปรับเปลี่ยนชีวิตวิถีใหม่ ด้านการปฏิบัติกิจกรรมทางศาสนา ด้านการสนับสนุนทางสังคม และด้านการเตรียมตัวเพื่อเผชิญกับความตาย มีความสัมพันธ์กับทัศนคติต่อความตายของวัยรุ่นในยุคปรับเปลี่ยนชีวิตวิถีใหม่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ข้อเสนอแนะ**ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์**

1. จากผลการศึกษาพบว่ากลุ่มวัยรุ่นนักเรียนยังมีทัศนคติต่อความตายในยุคปรับเปลี่ยนชีวิตวิถีใหม่ ต่อการปฏิบัติกิจกรรมทางศาสนาอยู่ในระดับปานกลาง โดยเฉพาะในเรื่องการสวดมนต์ตามหลักความเชื่อเป็นประจำ แสดงว่าวัยรุ่นยังไม่เห็นถึงประโยชน์ของการสวดมนต์ ดังนั้นผู้มีส่วนเกี่ยวข้องจึงควรสนับสนุนกิจกรรมสวดมนต์ฝึกสติให้เหมาะสมกับวัยรุ่นในช่วงอายุ 17-19 ปี เช่น บอกคุณประโยชน์ของการสวดมนต์ฝึกสมาธิโดยการสวดมนต์สั้น ๆ ทุกวันโดยมีผู้ใหญ่แนะนำสวด เป็นต้น
2. นอกจากนั้นยังพบว่ากลุ่มวัยรุ่นนักเรียนยังมีทัศนคติต่อความตายในยุคปรับเปลี่ยนชีวิตวิถีใหม่ ต่อทัศนคติความตายอยู่ในระดับปานกลางเช่นกัน โดยเฉพาะในเรื่องที่คิดว่า เป็นวัยรุ่นไม่จำเป็นต้องคิดถึง ความตาย แสดงว่าวัยรุ่นยังใช้ชีวิตแบบประมาทอยู่ ดังนั้นผู้มีส่วนเกี่ยวข้องจึงควรอธิบายให้วัยรุ่นตระหนักถึง การใช้ชีวิตแบบประมาท โดยอาจเล่าเรื่องประสบการณ์ของผู้ที่ใช้ชีวิตประมาทและสรุปชี้แนะให้วัยรุ่นในช่วงอายุ 17-19 ปี ไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันด้วยตนเอง
3. โดยการศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับทัศนคติต่อความตายของวัยรุ่นในยุคปรับเปลี่ยนชีวิตวิถีใหม่ ด้านการปฏิบัติกิจกรรมทางศาสนา ด้านการสนับสนุนทางสังคม และด้านการเตรียมตัวเพื่อเผชิญกับความตาย มีความสัมพันธ์กับทัศนคติต่อความตายของวัยรุ่นในยุคปรับเปลี่ยนชีวิตวิถีใหม่ โดยควรมีการให้ความรู้เกี่ยวกับการบริจาคร่างกายเพื่อการศึกษาและการกุศล เพื่อเป็นการสร้างประโยชน์และความสุขอย่างไม่มีที่สิ้นสุดให้ผู้ป่วยได้กลับคืนสู่สังคมด้วยคุณภาพชีวิตที่ดีได้ดูแลครอบครัวและคนที่รักอีกทั้งยังมีโอกาสได้สร้างประโยชน์ให้กับสังคมต่อไป

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรทำการศึกษาศาการเตรียมตัวในการใช้ชีวิตไม่ให้ประมาทในยุคปรับเปลี่ยนชีวิตวิถีใหม่ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนสุราษฎร์พิทยา จังหวัดสุราษฎร์ธานี เพื่อทราบระดับการปฏิบัติตนและนำไปปรับปรุงการใช้ชีวิตของนักเรียนวัยรุ่นได้ในอนาคต
2. ควรทำการศึกษารูปแบบกิจกรรมการใช้ชีวิตอย่างมีสติในยุคปรับเปลี่ยนชีวิตวิถีใหม่ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนสุราษฎร์พิทยา จังหวัดสุราษฎร์ธานี เพื่อทราบการปฏิบัติตนอย่างเหมาะสมและปรับปรุงรูปแบบกิจกรรมการใช้ชีวิตของนักเรียนวัยรุ่นให้มีสติในการใช้ชีวิตในปัจจุบันต่อไป

บรรณานุกรม

- กรมสุขภาพจิต. (2563). *ความตาย*. กรุงเทพฯ: กรมสุขภาพจิต.
- ปองพล คงสมาน. (2560). *ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความวิตกกังวลของญาติผู้ดูแลเกี่ยวกับความตายของผู้ป่วยมะเร็งระยะลุกลาม*. (วิทยานิพนธ์พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิตศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพยาบาลผู้ใหญ่ บัณฑิตวิทยาลัย). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- มารยาท สุจริตวรกุล. *ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการเตรียมตัวเพื่อการตายของผู้สูงอายุไทยพุทธ*. *วารสารเกื้อการุณย์*, 25(1), 154-169.
- สารถิ รังสีโกศัย. (2556). *ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเตรียมตัวเพื่อ เผชิญกับภาวะใกล้ตายและความตายของผู้สูงอายุใน ชมรมผู้สูงอายุ จังหวัดปัตตานี*. *วารสารพยาบาลสงขลานครินทร์*, 33(1), 43-56.

สุธารัตน์ กุลรัตน์มาศ. (2558). ประสบการณ์ของพยาบาลวิชาชีพในการบริหารจัดการ การดูแลผู้ป่วยในวาระสุดท้ายของชีวิต. *วารสารพยาบาลทหารบก*, 18(2), 76-84.

สุปรียาส์ กาญจนพิศศาล. (2562). ศูนย์พุทธศาสนศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. *วารสารพุทธศาสนศึกษา จุฬาลงกรณ์*, 26(2), 192-213.

Chan, P. P., & Lowe, T. M. (2009). GtRNAdb: a database of transfer RNA genes detected in genomic sequence. *Nucleic acids research*. 7(1), 93-97.